

Maladi Menengokokal

February 2015 | Page 1 of 3

Kisa maladi menengokokal ye?

Maladi menengokokal rive avèk enfeksyon yo yon bakteri ki rele *Neisseria meningitidis* lako. Gen de gwo tip maladi menengokokal: Menengokokal menenjit ak meningokosemi. Menengokokal menenjit se yon enfeksyon tisi (ki rele “menenj yo”) ki antoure sèvo a ak kòd epinyè a. Menengokosemi a se yon enfeksyon san epi 1 ka lako enfeksyon kèk lòt pati nan kò a.

Kisa *Neisseria meningitidis* yo ye?

Neisseria meningitidis yo se bakteri yo ka jwenn nòmalman nan gòj ak nen moun. Apeprè 5 a 15% moun gen bakteri sa yo san yo pa fè yo malad. Yo ka rele moun sa yo “pòtè.” Pòtè yo gen bakteri sa yo sèlman pou yon tan tou kout. Dabitid bakteri sa yo pase poukout yo, epi rezistans moun sa yo kont enfeksyon nan lavni ka ogmante. Nan kèk ka ki ra, bakteri sa yo ka antre nan san an epi nan tisi ki antoure kòd epinyè a ak sèvo a epi lako maladi grav.

Kijan bakteri sa yo epapiye?

Bakteri sa yo epapiye de moun a moun a travè saliv (krache). Ou dwe an kontak de prè ak saliv yon moun ki enfekte pou bakteri sa yo ka epapiye. Pami aktivite kote gen kontak de prè ou jwenn: bo, pataje boutèy dlo, manje ak bwè nan menm vesò oswa pataje sigarèt ak yon moun ki enfekte oswa rete 3-6 pye de yon moun enfekte kap tousé oswa ekstènye.

Kijan yo dyagnostike maladi menengokokal yo?

Moun yo ki gen siy ak sentòm maladi a, yo fè grandi nan laboratwa bakteri yo pran nan likid epinyè yo (menenjit) oswa nan san yo (menengokosemi). Li ka pran jiska 72 èdtan pou yo jwenn rezulta tès la. Kèkfwa yo ka fè yon dyagnostik pi bonè lè yo gade likid epinyè yon moun anba mikwoskòp. Souvan, yo fè yon dyagnostik preliminè sou baz siy ak sentòm anvan rezulta laboratwa yo disponib.

Ki siy ak sentòm maladi a?

Meningokokal menenjit:

Pami siy ak sentòm menenjit yo ou jwenn: yon lafyèv wo ki kòmanse toudenkou, kou rèd, maltèt, kè plen, vomisman, ak/oswa konfizyon mantal. Chanjman nan konpòtman tankou konfizyon mantal, dòmi nan je ak dilikte pou reveye se sentòm enpòtan maladi sa a. Gratèl ka leve souvan nan men ak pye yo. Lakay ti bebe yo, sèl siy maladi sa a se ka wè yo parèt pi fatige ke dabitud, yo pi akayat ke dabitud epi yo manje mwens ke dabitud. Bebe yo ki fè menenjit ap dabitud gen lafyèv men sa se pa yon siy ki ka fè ou di bebe a gen maladi a. Nenpòt moun ki gen sentòm sa yo dwe al konsilte yon moun kap bay swen lasante imedyatman.

Menengokosemi:

Pami siy ak sentòm menengokosemi ou jwenn: yon lafyèv ki kòmanse toudenkou, frison, ak santi w fèb ak fatige pa kòm dabitud. Gratèl ka leve souvan nan men ak pye yo. Nenpòt moun ki gen sentòm sa yo dwe al konsilte yon moun kap bay swen sante imedyatman.

Kijan yo trete maladi sa yo?

Yo itilize antibiyotik pou trete moun ki gen oswa menengokokal menenjit ak menengokosemi. Moun ki te gen kontak de prè ak moun ki malad la, nenpòt lè nan de semèn anvan moun nan tonbe malad la, ka bezwen pran anitbyotik tou. Tretman preventif pou tout moun ki te gen kontak de prè ak malad la dwe kòmanse pi bonè posib, men l tap pibon toujou si l te kòmanse nan premye 24 èdtan apre yo te idantifye ka a.

Poukisa moun ki te gen kontak de prè ak moun ki maldad la bezwen pou yo trete yo?

Moun ki te gen kontak de prè ak yon moun ki gen maladi menengokokal la, yap trete yo ak antibiyotik paske bakteri yo ki lakoz maladi a ka epapiye de moun ki te enfekte a a lòt moun ki te gen kontak ak saliv (krache) moun ki te enfekte a. Antibiyotik yo ap tiye bakteri yo ak anpevhe maladi a.

Èske gen yon vaksen pou pwoteje m pou m pa pran maladi a?

Wi, kounye a gen 2 vaksen disponib pou pwoteje kont 4 ki pi komen nan 13 sewogwoup (sougwoup) *N. meningitidis* ki lakoz yon maladi grav. Yo apwouve itilizasyon vaksen menengokokal polisakarid pou timoun 2 an oswa ki pi gran epi 1 bay pwoteksyon pandan 3 a 5 an. Yo apwouve itilizasyon vaksen menengokokal konjige pou moun ki gen 11 a 55 an; e yo atann lap ede redwi transmisyon maladi a epi lap bay pwoteksyon pou plis tan. Kounye a yo rekòmande vaksen menengokokal kòm yon woutin pou timoun 11-12 an ak pou moun 13-18 an, moun ki nan premye ane inivèsite ak lòt etidyan ki fèk antre nan inivèsite kap viv nan dòtwa ki pat ko vaksine. Pami lòt gwoup ki gen gwo risk yo ou jwenn: nenpòt moun larat yo andomaje oswa yo te retire larat yo, moun sa yo ki vwayaje nan peyi kote maladi menengokokal yo trè komen ak moun ki te ka ekspoze ak maladi menengokokal la yon lè anpil moun te genyen 1. Timoun yo ak granmoun yo ki gen yon mank nan konpozant konpleman tèminal yo (yon maladi nan sistèm defans yo, yo eritye) dwe pran vaksen an. tou

Lwa Massachusetts kounye a ekzije, etidyan tan konplè ki fèk pral antre nan inivèsite ak elèv twazyèm a filo ki pral rete nan dòtwa oswa nan lòt kay ki lisansye oswa apwouve pa lekòl la oswa inivèsite a kote anpil moun rete, pou yo resevwa vaksen menengokokal la oswa pou yo siyen yon fòm ki di yo pa vle pran vaksen an. Ou ka jwenn plis enfòmasyon sou ekzijans sa a nan dokiman MDPH la ki rele "*Enfòmasyon sou Maladi Menengokokal ak Vaksinasyon ak Fòm pou Etidyan ki rete nan Lekòl ak nivèsite yo ki pa vle Pran 1 (Information about Meningococcal Disease and Vaccination and Waiver for Students at Residential Schools and Colleges)*."

Kisa m dwe fè si m te gen kontak ak yon moun ki gen maladi menengokokal la?

Si w te gen kontak de prè ak yon moun yo te dyagnostike ak maladi menengokokal la, ou dwe al wè moun ki ba w swen lasante a pou l ba w antibiyotik. Si w te gen kontak ak yon

moun ki malad, men ou pat gen kontak de prè avè l, ou dwe okouran de sentòm maladi a epi kontakte moun ki ba w swen lasante a imedyatman si w gen nenpòt nan sentòm sa yo.

Èske gen lè m pa ta bezwen pran antibiyotik apre m te gen kontak de prè ak yon moun ki gen maladi menenjit la?

Wi. Plizyè lòt jèm, menm lòt bakteri ak viris ka lakoz menenjit. Se sèlman pou kèk tip menenjit, yo dwe trete moun ki te gen kontak de prè ak moun ki malad la. Si w gen kesyon sou menenjit oswa si w te ekspoze a yon moun ki malad, kontakte moun kap ba w swen lasante a.

Ki kote m ka jwenn plis enfòmasyon?

- Moun kap ba w swen lasante a
- Depatman Sante Publik Massachusetts la (MDPH), Divizyon Epidemiyoloji ak Vaksinayson nan (617) 983-6800 oswa rele gratis nan (888) 658-2850 oswa sit entènèt MDPH la nan <http://www.mass.gov/dph>
- Depatman Sante nan lokalite a (li liste nan anyè a anba gouvènman)

